

Laboratorierna som undersöker prover som ingår i salmonellakontrollprogrammet

ÄNDRINGARNA I INSAMLANDET AV UPPGIFTER OM SALMONELLAPROVERNA OCH ANVÄNDNINGEN AV PROGRAMMET PATOGENIX

Laboratoriet ska månatligen leverera ett sammandrag av de undersökta salmonella-proverna till Livsmedelssäkerhetsverket Evira. Fram till utgången av året 2016 har resultatet levererats via e-post på en månadsanmälningsblankett för tillsynsprover som ingår i salmonellakontrollprogrammet som fanns på webbplatsen www.evira.fi. Från och med början av år 2017 upphör man med detta sätt att anmäla uppgifterna och framöver ska uppgifterna om salmonellaproverna levereras till Evira via programmet Patogenix. Programmet Patogenix används för anmälning av uppgifterna börjande med uppgifterna om proverna som undersökts under januari månad 2017. I denna anvisning berättas om bakgrunden till saken och om det hur programmet Patogenix tas i användning.

Salmonellaprovtagningen som ingår i salmonellakontrollprogrammet

Salmonellakontrollen regleras av jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroll av salmonella hos nötkreatur och svin 1030/2013, jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroll av salmonella hos höns och kalkoner 1037/2013 och jord- och skogsbruksministeriets förordning om salmonellakontroll i anläggningar inom köttbranschen 134/2012. I dessa förordningar behandlas proverna, provtagningen och hanteringen av proverna inom det nationella salmonellakontrollprogrammet. Proverna som ingår i salmonellakontrollprogrammet ska sändas in för undersökning till ett av Evira godkänt laboratorium eller till det nationella referenslaboratoriet. Förordningarna i fråga reglerar också laboratoriernas skyldighet att lämna en anmälan till Evira om antalet prover och resultaten av undersökningarna. Uppgifterna som samlats in används bland annat för att påvisa en låg förekomst av salmonella i Finland.

Månadsanmälan som laboratoriet lämnar och tidtabellen för denna anmälan

Ett laboratorium som undersöker prover som ingår i salmonellakontrollprogrammet ska månatligen lämna ett sammandrag av uppgifterna om undersökta salmonellaprover, antalet undersökningar och resultaten av undersökningarna till Evira (nedan månadsanmälan). **Månadsanmälan ska lämnas till Evira före utgången av den månad som följer på månaden då proverna togs emot.**

Hur programmet Patogenix tas i användning och hur månadsanmälan sänds in

Från och med proverna som tagits emot under året 2017 sänds månadsanmälan in till Evira med hjälp av programmet Patogenix. Den första månadsanmälan som gäller salmonellaundersökningar som ska lämnas via Patogenix ska således lämnas om proverna i januari 2017. Det gamla blankettunderlaget, på vilket månadsanmälan tidigare lämnats, tas bort från webbplatsen www.evira.fi. Med programmet Patogenix lämnas enbart uppgifter som gäller månadsanmälan. Insamlandet av uppgifterna som ska lämnas i årsanmälan förblir oförändrat.

Labororiespecifika användaridentifikationer

De användaridentifikationer till programmet Patogenix, som laboratorierna tidigare beviljats, används också för lämnande av salmonellamånadsanmälningar. Om ett laboratorium inte har tidigare beviljade färdiga användaridentifikationer till Patogenix, bildas labororiespecifika användaridentifikationer för laboratoriet i programmet Patogenix. För varje enskilt laboratorium bildas en enda användaridentifikation och alla som jobbar i ett och samma laboratorium använder samma användaridentifikation för lämnandet av uppgifter. Ansvar för att månadsanmälan sänds in borde ändå ligga hos en enda arbetstagare i laboratoriet och den personen tjänar också som ansvarig person för identifikationerna. Vid behov kan man be Evira om nya identifikationer via e-post till adressen HYGInyhteinen@evira.fi.

Hur programmet Patogenix används

Patogenix är ett datasystem som används med hjälp av en webbläsare. Man loggar in sig på webbplatsen Patogenix på adressen <https://palvelut2.evira.fi/patogenix/> med hjälp av labororiespecifika identifikationer. Efter att man loggat in sig väljer man fliken "Salmonella". Därefter väljer man "Månadsblankett". "Uppföljningsblankett" berättar läget i fråga om sända månadsanmälningar.

På månadsblanketten ska användaren i rullgardinsmenyn välja såväl rapporteringsår som rapporteringsmånad. I rullgardinsmenyn väljer man den månad, inom vilken proverna mottagits och undersökts, inte således den månad som pågår vid den tidpunkt då blanketten fylls i och sänds iväg.

Blanketten är uppdelad i sex olika avsnitt:

1. bakgrundsuppgifter
2. slakterier
3. övriga anläggningar inom köttbranschen
4. djurhållningsplatser med svin och nötkreatur
5. djurhållningsplatser med höns och kalkoner
6. STEC hos nötkreatur

Hur man förflyttar sig på blanketten:

Man kan röra sig mellan de olika avsnitten på traditionellt vis genom att rulla på sidan eller skjuta sidbalken uppåt eller nedåt. Man kan också röra sig mellan olika avsnitt genom att bland rubrikerna på blå botten i startmenyn välja det avsnitt som man vill förflytta sig till. För varje avsnitt finns såväl en "Till början"-tangens som en "Spara"-tangens. Genom att trycka på Till början -tangens kommer man till det första avsnittet.

Hur man sparar och sänder uppgifter på blanketten:

På blanketten fylls för hand i antalet undersökta prover. Antalet undersökningar fylls i endast för sådana undersökningar, som faktiskt gjorts. Punkterna som gäller sådana undersökningar, som inte gjorts, kan lämnas tomma och programmet fyller då automatiskt i en nolla för dem. Hela avsnitt kan också lämnas tomma, om de gäller sådana undersökningar, som inte har gjorts. De kompletterade uppgifterna kan sparas i vilket stadium som helst eller först efter att önskade uppgifter fyllts i. Man sparar uppgifterna genom att trycka på tangens "Spara" på grön botten. Tangens Spara syns i början av varje avsnitt. Tangens Spara sparar uppgifterna på hela blanketten, inte enbart uppgifterna i avsnittet i fråga. Efter att man tryckt på Spara meddelar systemet om sparandet lyckats med ett meddelande. Om ett fel uppdragas i uppgifterna som matats in, kan man mata in en ny uppgift på blanketten i stället för den gamla och efter att man tryckt på Spara ersätts då den gamla uppgiften med den nya. Det är möjligt att spara endast en del av uppgifterna på blanketten och att senare återkomma för att fortsätta fylla i blanketten. Då blanketten är färdig, sänder man iväg rapporten genom att trycka på tangens "Spara och sänd rapporten" på startsidan. Efter att rapporten lyckat sänts iväg meddelar systemet att rapporten lyckat sänts in.

Man kan söka tidigare sparade uppgifter genom att i rullgardinsmenyn på startsidan välja önskat år och önskad månad och trycka på tangens "Sök uppgifterna för månaden i fråga". Man kan också söka en redan insänd rapport på samma sätt, om man vill kontrollera en anmälan som redan sänts in eller om man uppdragat ett sådant fel i en anmälan som redan sänts in, som måste rättas till. Anmälda uppgifter kan rättas till endast fram till utgången av den månad, som följer efter månaden då rapporten sändes in. Uppgifterna för januari ska till exempel levereras före utgången av februari och uppgifterna kan rättas till ännu fram till utgången av mars. Efter att uppgifter rättats till är det viktigt att komma ihåg att som avslutning spara och sända den rättade rapporten så, att den gamla rapporten ersätts med en ny. Om man uppdragat ett fel i en insänd rapport efter att det inte längre är möjligt att rätta till rapporten, ska man kontakta Evira på e-postadressen zoonoosi.valvontaohjelmat@evira.fi.

Det är viktigt att man med anmälan för en viss månad sänder enbart uppgifter om proverna som tagits under månaden i fråga. Man kan således inte sända in månadsanmälningar genom att till exempel sända antalet prover för såväl januari som februari i anmälan för februari utan en egen anmälan ska fyllas i för vardera månaden. Om det inte alls gjorts några undersökningar som ingår i salmonellakontrollprogrammet under en månad, ska en månadsanmälan ändå sändas in (tom anmälan).

Laboratorierna får tillgång till ett "Uppföljningsblankett"-sammandrag med hjälp av vilket man kan följa upp om det för varje månad sänts in uppgifter och vilket läget är för en insänd uppgift (sparad, sänd, saknas).

Livsmedelssäkerhet

Pvm/Datum/Date
13.1.2017Dnro/Dnr/DNo
356/0401/2017**Mer information**

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroll av salmonella hos nötkreatur och svin [1030/2013](#)

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om kontroll av salmonella hos höns och kalkoner [1037/2013](#), ändring av förordningen JSMf [211/2016](#)

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om salmonellakontroll i anläggningar inom köttbranschen

Användaridentifikationer till Patogenix:

E-post: HYGInyhteinen@evira.fi

Frågor som hänför sig till Patogenix funktion:

E-post: zoonoosi.valvontaohjelmat@evira.fi

Salmonellakontrollprogrammet:

E-post: zoonoosi.valvontaohjelmat@evira.fi

Riina Tolvanen, överinspektör

Maija Nuppunen-Puputti, överinspektör

Direktör, livsmedelssäkerhet

Överinspektör

Leena Räsänen
Maija Nuppunen-Puputti